

Zpravodaj

obce Žďár nad Orlicí

Prosinec 2010

Vánoční strom ve Žďáru nad Orlicí

Informace z ustavujícího zasedání Zastupitelstva obce

Výpis z usnesení z ustavujícího zasedání konaného dne **8. listopadu 2010**

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. funkci starosty jako uvolněnou a funkci místostarosty jako neuvolněnou
2. veřejný způsob volby starosty a místostarosty
3. podle § 72 zákona o obcích a v souladu s nařízením vlády č. 37/2003 Sb., v platném znění, odměny neuvolněným zastupitelům obce, odměny budou poskytovány od 9.11.2010
4. podle § 72 zákona o obcích a v souladu s nařízením vlády č. 37/2003 Sb., v platném znění, odměnu za výkon funkce neuvolněného místostarosty, odměna bude poskytována od 9.11.2010
5. v plném znění předložený program pro volební období 2010 - 2014

Zastupitelstvo obce volí:

1. starostou Martinu Benešovou
2. místostarostou Romana Schroma
3. předsedou finančního výboru Kamilu Berounskou
4. předsedou kontrolního výboru Mgr. Ivetu Trejtnarovou
5. členy finančního výboru Jitku Peciválovou a Viléma Lancmana
6. členy kontrolního výboru Kamila Kouckého a Hanu Zoubkovou a schvaluje navrženou čtvrtletní odměnu členovi kontrolního výboru Haně Zoubkové

Zastupitelstvo obce zřizuje:

1. finanční a kontrolní výbor, oba výbory budou tříčlenné

Informace z veřejného zasedání Zastupitelstva obce

Výpis z usnesení z veřejného zasedání konaného dne **15. prosince 2010**

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. vyrovnaný rozpočet v příjmech i výdajích na rok 2011 ve výši 4 137 940,- Kč, dále schvaluje rozpočtový výhled na rok 2012 – 2014
2. přednesená rozpočtová opatření v plném rozsahu a pověřuje účetní obce jejich provedením v účetním období 12/2010
3. podání žádosti o poskytnutí finanční podpory z Programu obnovy venkova na rok 2011 v dotačním titulu č. 2 - Komplexní úprava nebo dovybavení veřejných prostranství a místních komunikací, infrastruktura
4. Kupní smlouvu o nákupu speciálního požárního automobilu zn. Škoda CAS 25-RTHP mezi Městem Třebenice a Obcí Žďár nad Orlicí
5. Kupní smlouvu o prodeji speciálního požárního automobilu zn. AVIA 31.1 K DA 12 mezi Obcí Žďár nad Orlicí a p. Radkem Stehnem
6. záměr prodat movitý majetek obce – malotraktor MT8 132.2, rok výroby 1995 za nejnižší cenu stanovenou k prodeji ve výši 50 000,- Kč a pověřuje starostku obce inzercí a případným zajištěním prodeje výše uvedeného obecního majetku
7. přednesené zprávy kontrolního, finančního výboru a kulturně-sociální komise obce
8. starostku obce Martinu Benešovu jako zástupce na jednání valné hromady společnosti ODEKO, s.r.o., DSO Poorlicko a DSO Tichá Orlice
9. vnitřní předpisy obce:
 - o Směrnice č. 1/2010 – směrnice o oběhu účetních dokladů
 - o Směrnice č. 2/2010 – směrnice účetnictví
 - o Směrnice č. 3/2010 – směrnice o evidenci majetku

- Směrnice č. 4/2010 – podrozvaha a evidence pro zpracování přílohy účetní závěrky dle § 45 – 54 vyhlášky č. 410/2009 Sb., ČÚS 701
 - Směrnice č. 5/2010 – směrnice časového rozlišení
 - Směrnice č. 6/2010 – směrnice o inventarizaci
10. Obecně závaznou vyhlášku obce Žďár nad Orlicí č. 1/2010 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. „Zprávu o činnosti Dobrovolného svazku obcí Poorlicko za období 2007 – 2010“

Zpracovala: M. Benešová

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych úvod svého příspěvku věnovala poděkování. Děkuji Vám – občanům – za vysokou účast a podporu ve volbách do zastupitelstva obce Žďár nad Orlicí a děkuji zastupitelům za projevenou důvěru, kterou deklarovali zvolením mé osoby do funkce starostky. Věřím, že i přes veškerá úskalí, která budeme muset ve znevýhodněné pozici malého územního celku překonávat, se nám podaří pozitivně ovlivnit rozvoj naší obce a s prací současného zastupitelstva bude spokojena „přínejmenším“ většina z Vás.

I přes krátké trvání nového zastupitelského mandátu nás neminula každoroční a jedna z nejdůležitějších činností - tvorba rozpočtu pro rok 2011. Po projednání se zastupiteli obce byl rozpočet navržen jako vyrovnaný v příjmech i výdajích ve výši 4 137 940,- Kč. Prioritně byly zajištěny finance na obligátní provozní výdaje obce a místní základní a mateřské školy, nadále budou podporovány pořádané kulturní akce včetně obecního výletu a část finančních prostředků byla vyčleněna na podporu činnosti fotbalového oddílu TJ Sokol Žďár nad Orlicí a organizační složky obce - Jednotky sboru dobrovolných hasičů.

Volné finanční prostředky z příjmové části rozpočtu pro rok 2011 jsme se rozhodli investovat převážně do obnovy obecní techniky. Jelikož technický stav stávajícího malotraktoru neodpovídá potřebám obce v oblasti údržby veřejných prostranství, je plánován nákup nového malotraktoru, české výroby. Dalším výdajem v rozpočtu pro příští rok měl být nákup hasičského vozidla – cisterny. Dosud vlastněný hasičský speciál Avie nebyl bez větších investic do oprav provozu schopný, což také potvrdil odborný posudek dokládající špatný technický stav vozidla. Vzhledem k situaci na trhu s ojetými hasičskými automobily jsme se operativně rozhodli využít výhodné nabídky Města Třebenice a zakoupili jsme hasičské vozidlo Škoda 706 RTHP CAS 25 již před koncem roku 2010. Jsem přesvědčena, že se jedná o správné rozhodnutí i s přihlédnutím k dobrému technickému stavu automobilu za cenu, která včetně dodaných náhradních dílů činila 50 000,- Kč. Vozidlo bude k dispozici nejen k zajištění požární bezpečnosti, ale bude sloužit i k obecním účelům - jako je zalévání veřejných prostranství, čištění komunikací apd.

Další významnou výdajovou položkou bude oprava komunikace v místní části Horní Žďár. V roce 2008 byla opravena nejvíce poškozená část cesty a v roce 2011 chceme tuto opravu dokončit. Komunikace, která je jedinou příjezdovou cestou k nemovitostem v této části obce a je zároveň oficiálně vedenou frekventovanou cyklotrasou, je v havarijním stavu. Jelikož se jedná o nákladnou opravu, byla podána žádost o dotaci v krajském Programu obnovy venkova.

Jak jsem již výše uvedla, malá obec nemá v současné době lehkou pozici. Příjmy povětšinou stačí ke krytí existenčních nákladů a zajištění základní občanské vybavenosti, na nákladnější investice či opravy se „šetří“ mnoho let, evropské dotační tituly nejsou dost dobře využitelné pro obec našeho typu a v pro nás dostupnějších programech je zpravidla tak velký přetlak žadatelů, že šance na úspěch je minimální. Závazek současného zastupitelstva je „být dobrými hospodáři a neuváženě nezadlužit obec“. Proto si Vás dovoluji požádat o trpělivost a pochopení – rychlost řešení problémů není závislá pouze na naší snaze věc změnit, ale bohužel především na financích.

A jelikož je zde opět ten krásný čas Vánoc, přeji Všem pohodové prožití Vánočních svátků a do roku 2011 hodně zdraví, štěstí – prostě splnění toho, co si nejvíce přejete.

Martina Benešová

Víte, že...

- ke dni 15. prosince má obec 438 obyvatel.
- **v kanceláři obecního úřadu jsou k nahlédnutí a případnému zakoupení kalendáře obce Žďár nad Orlicí pro rok 2011, a to za výrobní cenu 140,- Kč.**

TJ Sokol Žďár nad Orlicí, oddíl kopané

Okresní přebor II. třídy – Synyt Žďár nad Orlicí **Zpráva za podzimní část 2010**

Po podzimní části jsme na **5. místě** ze 14 mužstev, s celkovým součtem bodů 25. Za podzimní část jsme sedmkrát vyhráli, čtyřikrát remízovali a třikrát jsme prohráli a dali jsme celkem 27 branek a 22 jsme dostali.

Úvodní dva zápasy, a to s Kosteleckou Lhotou, jsme prohráli doma na svém hřišti 0:1, po poločase 0:0, druhý zápas jsme hráli ve Vamberku, kde jsme po poločase vedli 1:2, ale druhý poločas se prohrál s celkovým výsledkem 4:2 pro domácí Vamberk. V poháru jsme v Černíkovcích vyhráli 3:2 a postoupili do druhého kola. Tam jsme hráli opět venku na hřišti v Dobrém, kde jsme remízovali a na penalty prohráli 4:2, zároveň hráč Jan Bílek byl vyloučen a nemohl hrát další dva zápasy v přeboru. Třetí zápas jsme hráli doma s Černíkovci, vyhráli jsme 4:0, po poločase 2:0, s prvními třemi body jsme ale v tabulce byli na 10. až 11. místě. Další zápas jsme hráli v Častolovicích, kde jsme prohráli s prvním 6:0, po poločase 2:0. Po tomto zápase jsme si vyříkali, že musíme začít hrát a dalších deset zápasů se již neprohrávalo a postupně jsme stoupali až na konečné páté místo. Žďár – Rychnov B 2:1, Dobré – Žďár 2:2, Žďár – Rokytnice 6:2, Dobruška B – Žďár 2:2, Žďár – Zdelov 1:0, Solnice – Žďár 1:1, Žďár – Doudleby 3:3, Žďár – Lípa 2:0, Petrovice – Žďár 0:1 a předehrávka jarního kola Kostelecká Lhota – Žďár skončila 0:1.

Sestava se zpočátku dost měnila, ale po třech zápasech se většinou obrana, záloha i útok ustálily a své posty zaujímal hráči, kteří po třech kolech nebyli

zranění. V brance Miroslav Šrajbr, obrana povětšinou ve složení Josef Moravec, Petr Rydrych, Petr Nedomanský a Jiří Sršeň. Dva zápasy střídal Jakub Chalupa, který se ale zranil a dále nehrál. Záloha ve složení Miroslav Ráček a Tomáš Dobiáš nemohla také pro zranění fungovat. Proto v záloze nastoupili mladí hráči, stabilní střed odehráli většinou Luboš Kafka a Filip Rektor, krajní záložníci – Marek Baše, Petr Václavík, Marcel Král a v pátém kole nově příchozí hostující Martin Barták. Josef Šumpík, Petr Škoda, Eman Vyhlídal (pro zranění nehrál do konce podzimní části) většinou střídali. Útočníků jsme měli nejmíň, ale i přesto se prosadili Jan Bílek a Ondřej Václavík.

Celkový počet gólů (našich vstřelených branek): Jan Bílek (11), Josef Moravec (4), Ondřej Václavík (4), Marek Baše (1), Miroslav Ráček (1), Filip Rektor (1), Petr Rydrych (2), Jiří Sršeň (1), Petr Václavík (1), Petr Nedomanský (1). Nejvíce žlutých karet obdržel Jiří Sršeň a jedinou červenou kartu obdržel Marcel Král (nemohl hrát dva zápasy).

Děkuji nejen všem hráčům, ale i p. Schromovi a p. Sekyrovovi za podporu a poskytnuté zázemí. Za obětavý přístup při trénincích děkuji především asistentovi Josefu Cínovi, který oznámil svůj odchod po skončení podzimní části.

Pro tréninky jarní části bych si přál větší účast hráčů, ale chápu, že někteří jsou dlouho v práci nebo se střídají směny. Plánujeme začátek tréninků na leden - ve školní tělocvičně v Týništi, ale také sobotní venku - jako přípravu na jarní část.

Některé zápasy se nám nepovedly, ale většina se odehrála s vítězstvím a remízami. Tímto se omlouváme fanouškům, kteří si udělají čas a přijdou nás podpořit, za ty prohrané. Věřím, že i jarní část odehrajeme s pílí, štěstím a bojovností – tak jako v podzimní části.

Všem přeji hezké svátky vánoční, šťastný nový rok a zraněným hráčům brzké uzdravení.

Za TJ Sokol trenér Karel Marčík

Sbor dobrovolných hasičů ve Žďáru nad Orlicí

Zpráva o činnosti sboru dobrovolných hasičů ve Žďáru nad Orlicí

Říjen

- ◆ Pravidelná schůzka sboru
- ◆ Dne 30.10.2010 se uskutečnila pravidelná „Posvícenská zábava“, která se letos opět velice vydařila.
- ◆ Během tohoto měsíce jsme v hasičárně prováděli drobné opravy vnitřních prostor. Především zde bylo potřeba provést zateplení stropu a vrat za pomoci sádrokartonu, vaty a polystyrenu, dále byl vytvořen zadní vchod přes dvůr obecního úřadu

Listopad

- ◆ Pravidelná schůzka sboru
- ◆ V tomto měsíci obec pro SDH zakoupila hasičský vůz ŠKODA RTHP 706 za 50.000,-- Kč včetně mnoha náhradních dílů. Hasičská Avie, kterou jednotka vlastnila, byla zastaralá a vyžadovala by velkou investici na opravy a údržbu. Tuto Avii Obec prodala zájemci za 12.000,-- Kč.
- ◆ Údržba a oprava hasičské techniky a vybavení
- ◆ Zazimování hasičské techniky

Prosinec

◆ Pravidelná schůzka sboru

◆ Dne 05.12.2010 uspořádal Sbor dobrovolných hasičů Mikulášskou nadílku pro děti. Do místního hostince dorazil Mikuláš, Anděl a 5 strašlivých čertů. Sál se proměnil na peklo a nebe a Mikuláš s Andělem rozdávali dětem balíčky. Čerti se snažili pár dětí strčit do kotle, ale Anděl s Mikulášem jim to nedovolili a všechny děti se vrátily zpátky domů. Tímto bych chtěla poděkovat sponzorům za příspěvky na balíčky pro děti. Kromě SDH přispěl pan Tomáš Rufr, Martin Berounský a Roman Schrom. Dále bych chtěla velmi poděkovat paní Simoně Němcové, která se ujala výzdoby a organizace Mikulášské nadílky. Velký dík patří i ostatním, kteří se na této akci podíleli.

Čerti: Jan Kvaček, Karel Balvín, Simona Němcová, Kamil Beneš, Hana Nováková, Lukáš Zahálka. Mikuláš: Petr Němec, Anděl: Martina Benešová. Promítač: Jiří Příbyl. Zvukař: Petr Švehla.

**Na vánoce plná bříska,
spoustu dárků od Ježíška,
pohodu a klid, tak jak to má být.
Pak vykročte rovným krokem
za tím krásným Novým rokem**

Všechno nejlepší v roce 2011 Vám všem přeje Sbor dobrovolných hasičů Žďár nad Orlicí.

Za Sbor dobrovolných hasičů Kamila Berounská

Zakoupený hasičský speciál – cisterna Škoda 706 RTHP CAS 25

*Mikulášská nadílka
aneb čerti do Žďáru
5.12.2010 přišli.....*

*„Bytosti nebeské i pekelné.....přístí
rok objeví se zas, tak už raději od teď
nezlobte, ať nemusíte se už více
bát.....“*

Zprávičky ze školy a z mateřské školky

Je tu poslední zpravodaj v tomto roce a s ním i naše pravidelné zprávičky.

Tradiční se pro nás stala návštěva podzimní výstavy v Častolovicích. Letos jsme poprvé nejeli vlakem, ale všichni společně autobusem, který nás zavezl až přímo na místo. Provázelo nás krásné počasí a vy, kteří jste tam byli, víte, že se bylo na co koukat.

V říjnu nás také navštívil pan Urbánek se svým hudebním programem „ Já muzikant“, kde nám představil i takové pro děti málo známé hudební nástroje, jakými jsou třeba dudy.

O pár dnů později jsme si udělali „ Bramborový den“. Zatímco se nám venku pekly brambory, tak kluci hledali na internetu informace o původu brambor a dívky opisovaly zajímavé a netradiční recepty. Všichni jsme si pak vyrobili bramborového skřítka a otiskli bramborová tiskátka.

Největší událostí bylo však dlouho očekávané spaní ve škole. K té správné atmosféře přispěla i dýňová strašidla, která jsme si den předtím vydlabali. Večer jsme se posilili u ohýnku a pak vyrazili na noční bludičkovou trasu. Šel každý sám a cestou si musel pamatovat obrázky schované u jednotlivých světýlek. Nebál se nikdo a byli i takoví, kteří si zapamatovali téměř všechny kartičky. V tělocvičně jsme pak měli pyžamovou módní přehlídku, hráli jsme hry a na dobrou noc si četli knížku. Druhý den jsme v naší jídelně dělali posvícenské koláče a než se nám upekli, šli jsme pouštět draky. Zrovna bylo větrno, a tak draci krásně létali. Tak hodně, že jeden uletěl úplně.

To, že se blíží Vánoce, jsme si připomněli v dílně DDM Sluníčko v Týništi nad Orlicí. Prohlédli jsme si výstavu, vyrobili zimní přáníčko a pak se vydali pěšky domů. Začalo sněžit, a tak jsme si tu cestu hooóódně užili!

Jeden pátek nás navštívil i řezbář pan Petr Kysela, který nám ukázal, jak se dělají různé postavičky z lipového dřeva. Sami jsme si mohli vyzkoušet práci s dláty, a tak vznikla naše společná miska.

Určitě jste si také všimli, že pro vás na obecním úřadě vystavujeme naše obrázky – tentokrát se zimní a vánoční tematikou.

Blíží se nejkrásnější svátky roku a tak nám dovoluňte, abychom vám všem popřáli:

KRÁSNÉ VÁNOCE A HODNĚ DÁREČKŮ
U VAŠEHO STROMEČKU.
A V KAŽDÉM AŽ JE ZABALEN
JEDEN KRÁSNÝ VŠEDNÍ DEN!

Mgr. Jaroslava Bouchnerová, ředitelka ZŠ a MŠ

OPAKUJEME VÝZVU

Znovu prosíme všechny bývalé žáky naší školy, aby nám pomohli shromáždit materiál na výstavu k 50. výročí školy. Hned po Novém roce bychom chtěli začít na přípravě této akce pracovat, tak, abychom začátkem června mohli oslavu uskutečnit.

Stejně jako v letech minulých nás v předvánočním čase přijela pobavit divadelní agentura Ludmily Frištenské – letos s pohádkou, která mohla být pro velké i malé diváky inspirací: „Psaní Ježíškovi“

Věřím, že se představení líbilo nejen dětem a splnilo účel takového malého adventního pohlázení.....

Martina Benešová

Z historie naší obce

Ze staré obecní kroniky

Záznamy ze 30. let minulého století jsou velmi smutné, kronikář často píše o hospodářské krizi a velké nezaměstnanosti, která postihla nejen naši obec, ale celé Československo. Na stránkách 327 – 332 najdete zápisky z roku 1933. Vybrala jsem pro Vás následující zprávy:

„...Přestěhování řezníka do Týniště - 6. ledna odstěhoval se ze zdejší obce Josef Červinka, řezník z krámu p. Sršňové v rohovém domku na návsi.

Zábavy v masopustě – Zábav s ohledem na krizi hospodářskou bylo málo a to jen 2 - 12. a 26. února u Řihů.

Zvláštní svatba - Blažena Provazníková, dcera vdovy dělnice, měla svatbu s Josefem Bělou, kočovným kotlářem, 18. února t. r.

Požár v obci 15. 5. 1933 - V neděli po půlnoci na pondělí dne 15. května vypukl požár na dolním konci Žďáru u Havlů č. 31, v krátké chvíli zbyly z obytného stavení černé trosky. Štěstí ještě, že vracející se mládež od taneční zábavy včas oheň upozorovala, aby obyvatelé tohoto nešťastného domu mohli se zachránit. Vedle veliké škody ohněm způsobené utrpěli Havlovi velikou ztrátu tím, že jim v plamenech zahynula prasnice, která jim mnoho pokolení selátek vychovala, a tak jejich odprodejem mnohé vydání v hospodářství hradila.

Péče o školní mládež v prosinci r. 1933 a vánoční stromková slavnost - Naše obec jest celkově dělnická a při dnešní hospodářské krizi podniknutá sbírka pro školní mládež vynesla : 141.- Kč, 20.- Kč, (stavitel z Týniště), 100.- Kč (zbytek z dětské besídky), 21.- Kč (dodatečně přidáno), celkem 282.- Kč. Obnos tento věnován byl na boty, punčochy, rukavice a kapesníky pro ty nejpotřebnější. Při vánoční stromkové slavnosti byly děti těmito dárky poděleny. Vedle toho věnovala lidová strana pro chudé školní děti ve Žďáru 200.- Kč a českoslov. obce nábož. 50.- Kč. Celkový obnos školním dětem věnovaný obnášel 532.- Kč....“

Zajímavé je, že v témže roce vznikl ve Žďáru sportovní klub, zařídilo se fotbalové hřiště a hrály se první fotbalové zápasy. Tím se potvrzuje, že i v těch nejchudších letech se lidé museli bavit, aby na těžké starosti pozapomněli. O sportovním klubu někdy přistě.

Připravila Jana Řeháčková

Zvyky a obyčeje

Legenda o vánoční hvězdě

Symbolem Vánoc se téměř na celém světě stala dekorativní pokojová rostlina, nazývaná „vánoční hvězda“, botanické označení euphorbia putcherrima, česky též nazývaná poisentie. Pochází z Mexika, odkud je také tato krásná legenda.

O Štědrém dnu bloumala bosa po mexickém tržišti chudá malá indiánská holčička s velkýma černýma očima. Jmenovala se Inés. Prohlížela si dobroty všeho druhu: barevné ovoce, sladkosti, pečené krůty a husy, smažené brambůrky. Nic z toho si Inés nemohla koupit. Jediné co měla, byl úsměv a občas se jí podařilo obměkčit prodavače a nějaký ten kousek dobroty jí darovali. Maminka jí ušila šaty s velkou kapsou na břicho, do které si Inés ukládala všechno, co dostala. Pečlivě si kapsu hlídala, aby z ní nic nevypadlo. Dobře věděla, že doma na dobroty čekají její malí sourozenci i maminka.

V Mexiku o Vánocích udržují jeden milý obyčej – o Štědrém večeru všechny děti přinášejí květiny Ježíškovi do kostela a soutěží, kdo mu daruje nejkrásnější květ. Inés si také moc přála něco přinést. Ale kde by sehnala květinu, když neměla peníze ani na jídlo? Viděla sice nějaké na balkónech, moc se jí líbily, jenomže kradenou květinu nemůže přece Ježíškovi přinést. Cesta domů vedla kolem zboženiště. Občas mezi kameny objevila pár zelených lístků s barevnými květy. Doufala, že právě tam najde květinu pro Ježíška. Opatrně našlapovala, hledala pod každým kamenem, ale nic nenašla. Mezi tím se téměř setmělo. Tu si v jednom koutě všimla rostlinek, které měly velké zelené lístky rozprostřené jako okvětní plátky. Rychle jich několik utrhla. Rozvázala si červenou stuhu ve vlasech, to nejhezčí co měla, a svázala lístky do malé kytičky. Když procházela kolem kostela, všimla si otevřených dveří. Pomyslela si, že teď jsou všichni ještě doma. A tiše vklouzla dovnitř. Jako myška proběhla mezi sloupy až k místu, kde na vyšívaném polštáři ležela soška Ježíška. Smutně, se slzami v očích se podívala na svou kytičku zelených lístků a řekla: „Dám ti ji už teď. Až tu budou ostatní, to bych se styděla.“ V tu chvíli se kostelem rozezněly obdivné výkřiky. Inés sebou leknutím trhla. Kolem ní stálo několik lidí a s údivem hleděli na její kytičku. „To jsou krásné květiny. Ještě nikdy jsme nic podobného neviděli.“ Inés sklonila hlavu a překvapením zapoměla dýchat. Zelené lístky zčervenaly a měly nádhernou jasnou barvu. Malé kuličky uprostřed naopak zezlátly. Děvčátko nesměle položilo kytičku rudozlatých hvězd Ježíškovi k nohám a utíkalo domů. Samým štěstím jí připadalo, jako by ani neběžela, ale letěla. Splnil se jí sen, přinesla Ježíškovi nejkrásnější květ. A červené vánoční hvězdy dodnes o Vánocích připomínají po celém světě zázrak, který se stal jedné chudé indiánské holčičce.....

Jak pečovat o poisentii

V poslední době se objevují variety s růžovými, broskvovými či krémovými listy. Vyšlechtěny jsou i odrůdy pestrobarevné a s různě tvarovanými listy. (Na internetu si můžete prohlédnout krásnou prezentaci – www.povidanishvezdami.cz/ke-stazeni/7-12-Poisenttias.pps/view.) Při správném zacházení by nám mohla vánoční hvězda vydržet mnoho let. Tak tady je návod:

- vyhovuje jí stálá teplota 20 °C, potřebuje dostatek světla
- zalévejte vlažnou odstátou vodou, substrát musí být stále vlhký

- po odkvětu přemístěte na chladné místo, snižte zálivku
- v předjaří hvězdu seřízněte, prýstící mléko zastavíte ponořením řezu do teplé vody (pozor, mléko je jedovaté, může popálit pokožku!), na jaře rostlinu přesad'te
- přes léto dostatečně zalévejte a přihnojujte, aby zesílila, dobře snáší letnění
- aby na Vánoce vytvořila barevné listeny, je třeba rostlinu od poloviny října pravidelně zatemňovat na 12 – 14 hodin papírovým pytlím nebo kornoutem od večera do rána
- množí se řízky zapíchnutými do substrátu pod igelitem

Tak hodně štěstí nejenom při pěstování, ale i v dalším roce!!!

Jana Řeháčková

PS: Až budete mít za sebou vánoční shon, můžete mrknout na následující internetové stránky, kde si nejenom maminky najdou něco pro sebe a pro své děti:

www.detskestranky.cz (nápady, hry, básničky, legrace, blogy pro volný čas)

www.fler.cz (kreativní svět, kde můžete koupit věci pro radost, které vyrobili druzí, nebo prodat své výrobky, aby udělaly radost zase jiným, případně můžete využít pro inspiraci)

Vánoční jablečný závin a silvestrovské slané pečivo

Jablečný závin ze šlehačky

Těsto: 250ml šlehačky, 350g hladké mouky, ½ kostky droždí + cukr, špetka soli

Droždí necháme vzejít v trošce šlehačky a zpracujeme těsto, bez kynutí rozdělíme na 3 díly a vyválíme na obdélník, který plníme strouhanými jablky prosypanými skořicovým a vanilkovým cukrem, přidáme rozinky a ořechy. Závin překryjeme z obou stran, konce upevníme a potřeme vajíčkem. Pečeme v predehřáté troubě.

Jablečný závin z tvarohového těsta

Těsto: 250g měkkého tvarohu, 250g másla, 250g polohrubé mouky

Vypracujeme těsto a zhotovíme záviny obvyklým způsobem.

Slané pečivo

Použijeme tvarohové těsto z předchozího receptu, do kterého přidáme cca 100g jemně nastrohaného sýra. Těsto rozválíme na placku tenkou asi 0,5cm a rozřežeme rádélkem na proužky, trojúhelníčky apod. Potřeme rozšlehaným vejcem, osolíme, posypeme strouhaným sýrem a různým kořením (kmín, paprika, ale i různé směsi – grilovací, čarodějka apod.) Proužky přeneseme na pečicí papír a pečeme ve vyhřáté troubě do zlatova.

S oběma těsty se velmi dobře pracuje a tvarohové těsto po upečení připomíná těsto listové.

Jana Řeháčková

Lesní cesta ze Světlé do Borohrádku

Před rokem těsně před vánočními svátky došlo k poškození lesní cesty ze Světlé do Borohrádku (kolem Sekyrovny hájovny na Bozetice). Ve dvou asi 200m dlouhých úsecích (pod Světlou podél lesa a od hájovny až k závoře) byla cesta zavezena stavební sutí. Nejmenovaná stavební firma sem začala navážet nerozdrcenou stavební suť 18. prosince a pokračovala v této činnosti i po Novém roce. Bohužel 11. ledna t. r. napadlo velké množství sněhu a pro lesní kalamitu byl zakázán vstup do lesa. Teprve po odtátí sněhu v březnu bylo možné vidět katastrofální stav: byly zde nasypány celé betonové překlady, schody, kusy zdí i s keramickými obklady, kovové i plastové potrubí, elektrické kabely. Některé betonové kusy měly rozměry větší než 120 cm. Ještě v zimě při vysoké sněhové pokrývce jsem projížděla tuto cestu na běžkách, bohužel místy vyčnívaly kusy zdiva a betonu z půlmetrové vrstvy sněhu. Na jaře se po cestě nedalo chodit ani jezdit na kole. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi využívanou značenou cyklotrasu č. 4160 z Týniště do Chocně, pořídila jsem fotodokumentaci a začala pátrat. Na internetových stránkách Katastrálního úřadu jsem zjistila, že těsně pod správní budovy písničky zasahuje borohrádecké katastrální území. A byla jsem velmi překvapena, že celá cesta až na Zámlyní do Borohrádku je majetkem města Borohrádek. V tu chvíli vysvitla malá naděje. Celou situaci jsem oznámila někdy začátkem dubna tajemníkovi městského úřadu, p. Zdeňku Cablkovi. Vedení města nemělo do té doby o situaci ani tušení. Vzhledem k tomu, že od uložení sutě uplynulo již mnoho měsíců, byla jsem dost skeptická, a to nejenom já, ale i mnozí obyvatelé Světlé, kteří tuto cestu rádi využívali k procházkám a k projížděce na kole. Pan Cablk mě požádal o zaslání fotografií a slíbil, že se pokusí o nápravu. Přes léto se nic nedělo a všichni jsme se pomalu smiřovali s tím, že cesta zůstane v takovém stavu už navždy. Jaké bylo ale mé překvapení, když mě p. Cablk v září osobně kontaktoval s tím, že nejpozději v průběhu měsíce října by cesta měla být uvedena do původního stavu. Již v září bylo občas vidět těžkou techniku a nákladní auta s kačirkem. Výsledek byl přímo ohromující! Už z kraje podzimu jste se mohli doslova prohánět po upravené zpevněné cestě v celé délce ze Světlé až na Zámlyní! Byla jsem velmi překvapena vstřícností a milým jednáním pracovníků Městského úřadu v Borohrádku, kteří se ochotně zabývali celým problémem a vše dotáhli do vítězného konce. Celá akce proběhla ve spolupráci s Lesy ČR, jejíž pracovníci dali zřejmě souhlas k uložení sutě, ovšem původně v jiném rozsahu a v

jiné kvalitě. Mnozí si určitě přejeme, aby cesta vydržela v takto perfektním stavu co nejdéle.

Jana Řeháčková

Znáte všechna zákoutí naší obce?

Nová hádanka: znáte toto místo umožňující pohled na jednu z nejstarších – původně zachovalých nemovitostí v naší obci?

Hádanka z minulého čísla:
v osadě Chotiv

Třídící linka je velký pomocník

Třídíte odpad, pravidelně plníte modrý, žlutý či zelený kontejner? Kontejnery s oranžovým označením využíváte pro třídění nápojových kartonů? Co se ale s vytríděným odpadem děje poté, co jsou kontejnery vysypány do svozového vozu? Začíná jeho cesta k recyklaci – tedy opětovnému využití surovin pro výrobu nových výrobků. Na začátku procesu recyklace stojí dotřídňovací linka.

Umíte si vlastně představit, jak vypadá? Velké skladovací haly, několik dopravníků, samotná linka s obsluhou a několik lisů na výrobu balíků. Na třídící lince je pás, na který se vysype vámi vytríděný odpad z barevných kontejnerů, a pracovníci ho dotřídí podle druhů materiálů, ze kterých jsou vyrobeny. Každý druh má totiž odlišnou technologii zpracování a možnosti využití. Nečistoty a jinak nevyužitelné odpady se buď využijí k výrobě tepla či energie nebo se uloží na skládku. Vytríděné odpady, ze kterých se na třídící lince stala druhotná surovina, se slisují do balíků a míří do skladu a odtud ke zpracovateli.

Papírové odpady se na lince třídí na jednotlivé druhy. Jinak se zpracovává například novinový papír, jinak časopisy nebo kartonové krabice. Roztříděný papír se lisuje do balíků a odváží ke zpracování do papírny. Slisovaný sběrový papír se přidává do směsi na výrobu nového papíru. Vyrábí se z něj například novinový a

kancelářský papír, sešity nebo lepenkové krabice. Méně kvalitní papír se využívá pro výrobu izolací, obalů na vajíčka nebo toaletní papír.

Podobně jako papír se mohou zpracovávat i nápojové kartony, obaly od mléka, džusu či vína. Protože papír tvoří většinu tohoto obalu, z třídící linky míří nápojový karton většinou do papírny. Druhou možností je, že se nápojové kartony rozdrťí a potom lisují do desek. Ty se potom využívají jako podobně jak sádrokartonové desky na stavebních. V současnosti se za použití takových desek staví i rodinné domy.

Ze skleněného odpadu je potřeba nejprve odstranit kovy, keramiku i porcelán. Nesmí se totiž dostat do pece. Důkladně se odděluje barevné sklo od čirého. Potom skleněné střepy putují na speciální automatickou linku řízenou počítačem. Odtamtud se sklo odváží ke zpracování do skláren, kde se rozdrťí a přidá do směsi k výrobě nového skla. Nejčastěji se takto vyrábí lahve na nápoje a některé potraviny. Vytríděné sklo se také využívá při výrobě tepelně izolačních materiálů, jako jsou skelná vata nebo pěnové sklo.

Není plast jako plast. Na třídící lince se musí oddělit PET lahve podle barev, fólie a sáčky, pěnový polystyren a ostatní plasty, jako jsou obaly od kosmetiky, kečupů, apod. Ty mají samostatné speciální zpracování. Z PET lahví se vyrábí vlákna, která se používají jako výplň zimních bund a spacáků nebo se přidávají do tzv. zátěžových kobereců. Z fólií (sáčků a tašek) vznikají nové fólie a různé pytle. Polystyren slouží k výrobě speciálních tepelně izolačních cihel. Z ostatních tzv. směsných plastů vznikají například odpadkové koše, kompostéry, zahradní nábytek, zatravnovací dlažba nebo protihlukové stěny u dálnic.

„V Královéhradeckém kraji máme 11 688 kontejnerů na tříděný odpad. Pro úpravu vytříděných odpadů samozřejmě nechybí ani třídící linky. Dotřídění a zpracování odpadů ale komplikují nezodpovědní lidé, kteří do kontejnerů na tříděný odpad vyhazují odpady, které tam nepatří,“ řekl Tomáš Pešek, regionální manažer společnosti EKO-KOM, která se podílí zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

„Třídění odpadů je nezbytné, nechceme-li se nechat vlastními odpadky zavalit anebo nadělit našim potomkům nepěkné dědictví. V našem kraji jsou pro občany k dispozici kontejnery na papír, sklo, plasty a nápojové kartony. Snažíme se o ekologickou likvidaci odpadů a využití obnovitelných zdrojů energie. K tomu samozřejmě patří i využití třídících linek,“ doplnil Jan Tippner, radní Královéhradeckého kraje zodpovědný za oblast životního prostředí a zemědělství.

Další informace o třídění najdete na www.cistykraj.cz a www.jaktridit.cz.

Kontakt:

Tomáš Pešek, regionální manažer EKO-KOM, a.s.

Tel.: 721 562 554, E-mail: pesek@ekokom.cz

Společenská kronika

Životní jubilea – říjen – prosinec 2010

*Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví,
hodně štěstí, lásky a rodinné pohody.*

82 let	Božena Pinkasová
80 let	Jiřina Weigertová
96 let	Anna Čechová
86 let	Jaruška Kupková
75 let	Miloslava Kozáková
84 let	Olga Šumpíková
80 let	Marie Bidlová
95 let	Marie Neumannová

Rozloučení

Alois Václavík	r. 1935	Žďár n. O. 48
Rostislav Neumann	r. 1945	Žďár n. O. 101

Vydává: Obec Žďár nad Orlicí, čp.133, Žďár nad Orlicí, 517 23, tel.: 494 371 516,
www.poorlicko.cz/zdar, e-mail: zdar@wo.cz. Náklad 200 výtisků. Neprodejné.

Redakce zpravodaje: Martina Benešová, Mgr. Jana Řeháčková.

Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17619.

Uzávěrka příštího čísla bude 15. března 2011.

Příspěvky můžete odevzdat v písemné nebo elektronické podobě na obecním úřadě, články se uveřejňují bez cenzurního zásahu, nepřijímají se příspěvky vulgární a urážlivé.
